

אין עוד מלבדו
על יחוד ומיוחד

בית שלמה

פרשת פקודי השמיים כסא ודארין קדם רגלי אי זה בית אשר תבנו לי ויא זה מקום מנוחתי

פרשת פקודי תשפ"ד
גליון 377
נא לשמור על קדושת הגליון
נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמות
מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה דב
ר' אלעזר ב"ר אפרים משה שיבלט"א
ר' זאב ב"ר משה חיים
הרה"ק רבי שלמה הכהן ב"ר דוב צבי
הרה"ק רבי יואל בעער ב"ר יעקב שלמה
הרה"ק רבי יצחק אייזיק ב"ר צבי
הרה"ק רבי ברוך מגארליץ ב"ר חיים
רבינו אברהם ב"ר מאיר
רבי שבתי ב"ר מאיר הכהן
הרה"ק רבי אהרן אריה ב"ר מאיר הגדול
הרה"ק רבי יוסף ב"ר שבתי מראשקוב
הרה"ק רבי יצחק מאיר מזינקוב ב"ר
אברהם יהושע העשיל
הרה"ק רבי ישראל ב"ר אברהם מרדכי
הרה"ק רבי מרדכי יפה ב"ר אברהם
הרה"ק רבי יהודה לייב ב"ר יוסף
רבי לייב שרה"ס
הרה"ק רבי זאב וואלף ב"ר נתנלי צבי
הרה"ק רבי ישעיה ב"ר יעקב משה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"אלה פקודי המשפן משפן העדת אשר פקד על פי משה" (ל"ח, כ"א)

ניתן לומר בדרך רמז כי ידוע שלפי חבריו של האדם ניתן לדעת מי הוא רמז לדבר אנו מוצאים בפס' הנ"ל אלה פקודי המשפן היינו אם תרצה לדעת מיהו ירא שמיים הנמנה על צבאות ה' וה' שוכן בקרבו תבדוק מי הם שכניו בחינת משפן העדות היינו משכ"ן נוטריקון מ"י שכ"ן זה יהיה העדות לדעת מיהו האדם עצמו וכגון זה מצאנו בעדת קרח שהיו שכנים זה לזה בחינת אוי לרשע ואוי לשכנו ולהבדיל מצאנו אצל בני יששכר שהיו תלמידי חכמים היות והיו הם שכניו של משה רע"ה וכן כותב הרמב"ם בהלכות דעות (ו, א-ב) "דרך ברייתו של אדם להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר רעיו וחבריו ונוהג כמנהג אנשי מדינתו לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים ולישב אצל החכמים תמיד כדי שילמוד ממעשיהם ויתרחק מן הרשעים ההולכים בחשך כדי שלא ילמוד ממעשיהם הוא ששלמה אומר הולך את חכמים יחכם ורועה כסילים ירוע ואומר אשרי האיש וגו' וכן אם היה במדינה שמנהגותיה רעים ואין אנשיה הולכים בדרך ישרה ילך למקום שאנשיה צדיקים ונוהגים בדרך טובים ואם היו כל המדינות שהוא יודעם ושומע שמועתן נוהגים בדרך לא טובה כמו זמנינו או שאינו יכול ללכת למדינה שמנהגותיה טובים מפני הגייסות או מפני החולי ישב לבדו יחידי כעניין שנאמר ישב בודד וידום ואם היו רעים וחטאים שאין מניחים אותו לישב במדינה אלא אם כן נתערב עמיהם ונוהג במנהגם הרע יצא למערות ולחוזים ולמדברות ואל ינהיג עצמו בדרך חטאים כעניין שנאמר מי יתנני במדבר מלון אורחים" עכ"ל ומזה יוסף אדם לקח ומוסר

שואלים מדוע נכתב פעמים משפן וכן בפעם השניה משפן העדת ולא כתוב ישר משפן העדת ועוד מה עניין ההדגשה על פי משה שידוע הוא שכל הציוויים נאמרו על פי משה מאת ה' יתברך אלא נראה לפרש בס"ד כי ידוע שכל עניין בניית המשפן הינה עבודה על תיקון המידות ואם יבוא מישאו ויגיד גם אצל אומות העולם יש מידות טובות ונימוסים ואין צורך ללמוד דווקא על עבודת המידות מתורת משה על זה כותבת לנו התורה אמנם יש לבנות משפן אך צריך שזה יהיה גם מקום קדוש וטהור שהתורה ולוחות הברית יוכלו להיות בו ולגויים אין שום מושג בקדושה וטהרה ואין להם יסודות לדברים מעין אלו וגם אם רואים אצלם נימוסים הכל למראית עין ואין תוכם כברם מה שאין כן בתורתנו הקדושה שהיא תורת אמת ולכן יש ללמוד את העבודה על המידות רק ממה שמשה רע"ה פקד ולימד ודע שמשה לא בדה מליבו את הציוויים אלא קיבל הכל מסיני כפי שמביא רבנו עובדיה מברטנורא בפרשו על המשנה הראשונה במסכת אבות "משה קיבל תורה מסיני לומר לך שהמידות והמוסרים שבזו המסכתא לא ברו אותם חכמי המשנה מלבם אלא אף אלו נאמרו מסיני" והוא שנכתב אשר פקד על פי משה היינו שכל עניין עבודת המידות נמסרו לנו גם ע"י משה רע"ה עכ"ל

עוד יאמר שכן הפס' הנ"ל רמז לתורה שבכתב ותורה שבע"פ ששניהם נמסרו למשה שבן פקודי המשפן זו תורה שבכתב שכן אלו פקודות כתובות לעיני כל כמו פקודות מדינה משפן העדת תורה שבע"פ שכן עוברת היא עד מפי עד ממש רע"ה וכולם נמסרו למשה מסיני

"פקע לגלגלת מחצית השקל בשקל הקדש לכל העבר על הפקדים מן עשרים שנה ומעלה לשש מאות אלה ושלש אלפים וחמש מאות וחמשים" (ל"ח, כ"ו)

מספר נותני מחצית השקל היה 603,550 אם סוכמים את כל הספרות הנ"ל מקבלים 19 העולה י"ט ר"ת יהודי טוב וזהו רמז למי צריך לתת מחצית השקל ליהודי תלמיד חכם שתורתו אומנותו שכן אין טוב אלא תורה וכן פסקו שבזמננו שלדאבון לב אין בית מקדש בראשונה יש לתת את כסף מחצית השקל ליהודי ת"ח שתורתו אומנותו

"עשה ויום לעמודים וצפה ראשיהם וחשק אתם" (ל"ח, כ"ח)

וורומו על מידת יסוד וזהו שאומר עשה ויום לעמודים היינו נתן יסוד לעמודים שהם על שלושה דברים העולם עומד על התורה עבודה וגמילות חסדים ושמירת היסוד הוא הבסיס לכולם שאם לא כן אין העמוד יכול לעמוד והבן

משנת הצדיק - הרה"ק רבי יעקב יששכר בער רוזנבוים האדמו"ר מנדבורנא זצוק"ל ז"ע

רבי יעקב יששכר נולד בסיט לרבי חיים מרדכי רוזנבוים ולרבנית לסימה רייזל בתו של רבי אליעזר זאב מקרשניץ. נקרא יששכר בער על שם סב סבו, רבי יששכר בער מנדבורנא. את השם יעקב נתן לו אביו בטעות, בחשבו שאביו רבי איתמר הורה לו כך. לאחר מעשה אמר לו רבי איתמר שבדיעבד זה טוב, כי הם נבדו רבי יעקב מקורביל מבעלי התוספות. בשואה הוגלתה משפחתו מעיר לעיר בתנאים קשים. פעם כשיצא עם אחיו יצחק אייזיק ואחותו לחפש אוכל תפסו אותם הנאצים ושלחו למחנה דז'ורין שבטרנסניסטריה שם שהו מספר ימים עד ששוחררו. בהיותו במחנה נזהר לא לאכול מאכלות אסורים. בזמן המלחמה שמר אף על מנהגי חסידות וביום הבר מצווה שלו טבל בנהר קפוא. כמו כן סייע ליהודי האזור בחימום והארת הבתים. אחרי המלחמה עזר ליהודים להבריח את הגבול.

בשנת תש"ו 1946 החליט לעלות לארץ ישראל והצטרף לאוניית מעפילים. בספינה בנה לעצמו חדרון מקרטונים ולא יצא ממנו כל זמן הנסיעה כדי לא להיכשל במראות אסורות. במהלך ההפלגה היה יורד מדי יום לטבול בים אף בשחלה. בהגיעו לארץ ישראל נסע לירושלים ונכנס ללמוד בישיבתו של רבי יוסף צבי דושינסקי. בהיותו בישיבה היה מתמיד בלמודו וישן שעות בודדות ביממה. אביו שלח לו מכתבים ובהם הורה לו להפסיק להסתגף.

בשנת תש"ט עלה אביו לישראל ולאחר מספר חודשים התיישב ביפו רבי יעקב יששכר עבר לגור עמו והקים במקום את ישיבת "מאמר מרדכי". בשנת תשי"ז הוא נישא לרבקה, בת הרב משה הערש מאראד - רומניה. רבי אהרן רוקח מבעלו ורבי ישראל אלתר מגור שלחו לו שיתפלל עליהם ביום חופתו. בשנת תש"ך כשאביו עבר לגור בבני ברק, עבר גם הוא לעיר. לאחר פטירת אביו בשנת תשל"ח 1978 מילא את מקומו והרחיב את החסידות שגם ליטאים הצטרפו לשורותיה. תחת הנהגתו ובנתה בבני ברק קריית נדבורנא ובית הכנסת הגדול של

נדבורנה בפאתי שיכון ויזניץ. רבי יעקב יששכר נהג לעשות תענית דיבור בימי שני וחמישי וכן מראש חודש אלול עד אחרי יום כיפור. עסק גם בקירוב רחוקים. היה מפורסם כפיקח ורבים באו להתייעץ איתו. הקפיד להתפלל יחד עם בחורי הישיבה בשעה 7:30 על אף שקבלת הקהל אצלו הייתה מסתיימת בשעות הלילה המאוחרות. תפלותיו ושולחנותיו היו נערכים בהתלהבות כדרך חסידות נדבורנה, היה מחברי נשיאות קופת העיר. דברי תורתו יוצאים בספרים בשם "באר יעקב" רבי יעקב יששכר נפטר ב' באדר תשע"ב, והלווייתו יצאה מבני ברק לירושלים, שם נקבר בחלקה שהוסיף לאוהל אדמו"ר נדבורנה בהר הזיתים.

מספר אחד מהארכים "היינו זוג נשוי צעיר, ארבע שנים אחרי החתונה ועדיין לא נפקדנו בפרי בטן, אמנם לא זמן רב כל כך אבל אשתי כבר הייתה לחוצה, אז נכנסנו לרבי'ה עם קוויטל, נהגנו את הדף על השולחן, הרבי שקע בקריאתו ואז דפק עם היד על השולחן ואמר "אני רואה פה לידים", והוסיף כלפי וכלפי אשתי בלשון הקודש "אנחנו עומדים מאחוריים", באבהות שלא ניתן לתאר. תקופה קצרה מאוד אח"כ כבר נתבשרנו בבשורות טובות על שפלות הברך ויחסו לכל אדם סיפר אחד מחסידיו: "היה זה בעת שעלה על קברו של אביו בבית החיים בירושלים, היה חושך והרבי קרא תהילים מתוך הספר, אני עמדתי מאחוריו והארתי עם פנס על השורות של ספר התהילים, ואז אני שם לב שלפני שהוא מדפדף כל עמוד הוא פונה לאחוריו ובורק האם גם אני סיימתי לומר את הפרק כדי שיוכל להפוך את הדף. הייתי אז בחור בן 18 והוא הרבי, ובעונה שאין שנייה לא הוא ממתין בהפיכת הדף עד שאסיים.

מעשה נוסף שמעתי מאחד שחיפש הרבה שנים עבודה ובעצרו לו ניגש לבקש ברכה מהאדמו"ר, אותו אדם חשב רק לבקש ברכה ולצאת, אך הרבי החל לשאול האם יש משהו כגע על הפרק ואותו אדם השיב שיש אולי משרה פנויה בחברה קדישא של הצבא, הרבי בירך לפרנסה טובה ורגע לפני סיום הפגישה הרבי ביקש שהאיש ישאיר את מס' הטלפון שלו אצל המזכיר ביציאה וכך עשה. למחרת קיבל האיש שיחת טלפון מהחזן הצבאי הראשי של צה"ל וזה האחרון סיפר כי האדמו"ר קרא לו בדחיפות לשיחה שבה ביקש ממנו לנסות לדאוג לקבלת אותה המשרה בצבא ועל כן הוא מתקשר לקבלת פרטים מדייקים. סוף הסיפור היה שבסוף לא היה תקן למשרה אבל הרושם הכביר על כך שהאדמו"ר לא רק בירך אלא גם עשה מעשה בידים לעזור ליהודי נישאר אצלו הרבה זמן.

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

אלפי מנשה – הרה"ק רבי מנשה ב"ר יששכר בריש איכנשטין זצוק"ל זי"ע

"אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה" (ל"ח, כ"א)

והוא התורה תהי' הגאולה אשר פקד עפ"י משה היינו שתהי' הגאולה ע"י משה עבדת הלוים עבדתי גי' אליהו משיח ב"ן דוד הלוים רומז על משיח בן יוסף כי הלוים הם בחי' הוד צד שמאל וכבוד ומשיח בן יוסף הוא הוד וכדאיתא בזהר פנחס דף רמ"ג גם עבדתי הלוים גי' משיח ב"ן יוסף עם הכולל ונרמז במלות עבדתי הלוים תרין משיחין ואליהו יבוא עם התרין משיחין וקאמר ביד איתמר בן אהרן הכהן בא בזה לרמז מה הוא העדות שהוא התורה שתהי' הגאולה בזכות התורה ע"י משה עם המשיחין לזה קאמר ביד איתמר בן אהרן הכהן שזה רומז על תורה שבע"פ ומשניות דווקא כי איתמר רומז על תורה שבע"פ כי איתמר"ר הוא אותיות אמרת"י ואמרתי הוא תורה שבע"פ וכמ"ש האוה"ח בפרשת האזינו בפ"י הפסוק יערף כמטר לקחי תיזול כטל אמרתי אשר לקחי הוא תורה שבכתב ואמרתי הוא תורה שבע"פ ע"י"ש בן אהרן הכהן בן הוא מלכות כי בחי' מלכות נקראת בן וכנודע ומלכות הוא תורה שבע"פ וכדאיתא בתיקונים מלכות פה תורה שבע"פ קרינן לה ואהרן הכהן רומז על משניות דווקא כי הר"ת משמות הששה סדרים שהן זמ"ן נקט"ו (וכמ"ש ס"ו זה בת"ו בהקדמה והרמב"ם בהקדמתו לסדר זרעים) עולה מספר אהר"ן והר"ת מהתחלות הששה סדרים שהן מ"אימתי יציאות ח"מש ארבעה ב"ל אבות עולה מספר הכה"ן ראיתי בכתבי קודש של כ"ק מרן אבי הה"ק זצ"ל שכתב דכמו שגרמנו כאן השני חורבנין של בית המקדש וכמ"ש רש"י ז"ל והוא מדרש חז"ל המשכן משכן שני פעמים רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין כמו בן נרמז בג' תיבות אליה פקודי" המשכן הגאולה העתידה בן ג' תיבות אלו מספרם תרנ"א שמספרם י"פ אדני" וזה רומז על הגאולה העתידה וכמבואר בהאר"י ז"ל על פסוק ותרין לשון אולם שמפרש פס' זה על הכנסת ישראל שהוא עכשיו מחמת חורבן בית המקדש בבחינת אלם אמנם כשהש"ית יוציא להכני" מהגלות אז תתגדל בכל קומתה ותהי' י"פ אדני" כמספר תרין עב"ד ונ"ל להוסיף על זה דלפי דבריו אשר אלה פקודי המשכן רומז על הגאולה העתידה ע"כ אליה פקודי המשכן עולה מנח"ם נחמיה אליהו הנביא זכו"ר לטוב והן השלושה גואלים משיח בן דוד ומשיח בן יוסף ואליהו הנביא

הנה בספר אמרי נועם מפרש אלה פקודי המשכן וגו' עפ"י דאיתא שהמקדש ראשון נחרב בעוון תורה והתיקון לזה היה שבזמן אחשוורוש קבלו על עצמם עול תורה ותיקון לבית המקדש השני הוא ע"י תפילה כדאיתא במד"ר פנה אל תפילת הערער וכו' וכתוב זאת לדור אחרון וזה אלה פקודי המשכן פקודי הוא לשון גאולה כמ"ש פקוד יפקוד אלוים אתכם ואמר הכתוב אשר אלה עניינים הם תיקון הבתי מקדשין שנתמשכנו ב"פ המקדש ראשון משכן העדות שנתקן מחדש ע"י העדות שהיא התורה וזאת הי' תיקון למקדש ראשון ואשר פקד עפ"י משה הפקודה העתידה להיות שהי' ע"י משה כמ"ש ברע"מ פרשת משפטים הקם תקים עימו הקם זה משיח ראשון תקים זה בן עמרם הוא עבודת הלוים כי אין עבודה אלא תפילה ביד איתמר"ר גי' קו"ל תפלה שהגאולה העתידה תלוי רק בתפילה עכ"ד והנה מ"ש שהגאולה העתידה תהי' ע"י תפילה באמת כל מבואר מדברי המדרש שמביא הא"נ הנ"ל אולם בזהר בכמה דוכתי איתא בהדיא דגאולה העתידה תהי' בזכות התורה והוא בזהר ח"א בהשמטות דף רס"ג ע"א דאיתא שם וז"ל רוח אלוים דא רוחא דמשיח מיד דיהא מרחפת על אנפי מיא דאורייתא מיד יהא פורקנא הה"ד ויאמר אלוים יהי אור עכ"ל וכן איתא ג"כ בזהר ואתחנן דף ע"ר ע"א דבזכות התורה יפקון מן גלותא וכן איתא ג"כ בזהר בפרשת בראשית והבאתי דבריו בחיבור זה כמה פעמים ומובא ג"כ באוה"ח בפרשת תצוה דלשושה גאולות הראשונות הי' בזכות אברהם יצחק יעקב וגאולה העתידה תהי' ע"י עסק התורה ובזכות משה ע"י"ש ג"כ במד"ר בפרשת צו אין הגלויות מתכנסות אלא בזכות משניות שנאמר גם יתנו בגוים עתה אקבצם ע"י"ש ולפי"ד הוזהר והמד"ר פרשת צו הנ"ל דגם גאולה העתידה תהי' בזכות התורה ועפ"י דה"ח הנ"ל שהגאולה העתידה תהי' ע"י עסק התורה ובזכות משה נ"ל לפרש הפסוק שלפנינו אלה פקודי המשכן וגו' כדרכו של הא"נ הנ"ל ובסגנון אחר דהנה מה דבזכות התורה תהי' הגאולה העתידה זה הוא דווקא בזכות תורה שבע"פ וע"י לימוד משניות דווקא וכדאיתא במד"ר הנ"ל אין הגלויות מתכנסות אלא בזכות משניות וזהו אלה פקודי המשכן משכן העדות פקודי הוא לשון גאולה וכדברי הא"נ הנ"ל המשכן משכן היינו הגאולה של שתי בתי מקדשין שנתמשכנו ב"פ זה הוא בזכות העדות

סגולה לפרנסה – נתינת צדקה בשמחה

"וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה פאשר צוה ה' פן עשו ויברך אתם משה" (ל"ט, מ"ג)

רש"י – ויברך אתם משה. אמר להם יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם (תהלים צ יז) ויהי נעם ה' אלהינו עלינו ומעשה

ידינו וגו', והוא אחד מאחד עשר מזמורים שבתפלה למשה כתב בעל תפארת שלמה זי"ע (שיום ההילולא שלו חל השבוע) "לא על מלאכת המשכן לבד כי גם על מעשי ידי אשר בבתיכם תשרה השכינה והברכה אחרי אשר כבר הרמותם את תרומת ה' לנדבת המשכן ומעתה תחול הברכה על הנשאר לכם כי בן דרך התרומה היטה אחת פוסרת כל הכרי ובעל הבית נתברך על ידה כמ"ש מלאכי ג' ברוחני נא בואת וגו' (שם) והריקותי לכם ברכה עד בלי די וז"ש אחר הפרשה המעשרות דברים כ"ו ט"ו השקיפה ממעון קדשך וגו' וברך את עמך כי כשנתן חלק להגבוה תשרה הברכה על הנשאר מעתה וזהו שתשרה שכינה במעשי ידי רוצה לומר כל מעשי ידי בבית ובחוץ כמו"מ תכוונו הכל לשמים לצורך גבוה לצדקה ולהוצאות בניו לתלמוד תורה וכדומה שיהיה זה מקום להשראת שכינה ובמ"י ולברך אתכם וזהו תהילים צ' י"ז ויהי נועם ה' עלינו ומעשי ידינו כוננה עלינו שיהיה ככוונה הרצויה לשם שמים ואז מעשי ידינו כוננהו שתשרה השכינה עלינו"

וכהנה רבות בהזכירו עונותיו רק בשעת תורה ותפילה למען הביאו לעשות המצווה בעצבות בלי שמחה ואז לא פרחית לעילא. אבל לעומת זה אמר דוד המלך ע"ה (שם קיח י) כל גוים סבבוני הם הקליפות (שם י"ב) סבוני כדבורים למיץ וליניק מגבול הקדושה ולבלבל אותי עכ"ז בשם ה' כי אמילם כלומר מתפארים בשם ה' בהזכירו עונותיו אבל כי אמילם ולא אתן את נפשי להם (שם י"ג) דחה דחיתני לנפול חלילה בידם וה' עזרני (שם י"ז) לא אמות כי אחיה לא אעשה המצוות בעצבות בבחי' מיתה כ"א בחיות ושמחה ואספר מעשי י"ה כי בן הוא עליית המצוה רק בשמחה כמ"ש בשלש רגלים (שמות כ"ג, י"ז) יראה כל זכורך הם המצוות לפני ה' אז בשמחה יראו ויעלו להיות לפי ה' וז"ש (תהילים קי"ט, א') דבקתי בעדותיך ה' אך תבישני ר"ל דבקתי בעדותיך הם המצוות בהעלותם לפניך דבקתי את נפשי במ העלותם עמהם אל תבישני ותכניסני עמהם לפניך וז"ש גם כן כאן יהי' שתשרה שכינה במעש"י אבל בעצבות אין השכינה שורה וזהו (שם צ, י"ז) ויהי נועם כ"ו ומע"י כוננה עלינו פי' אתה כונן את מעש"י לשם ייחוד קודשא בריך הוא ואל תדאגו ומעש"י כוננהו כי השכינה תעשה הכל עבורך לה' ותכוננהו"